A.05 Kinh Tiểu Duyên

Kinh Trường A-Hàm (VNC PHVN, 2022)

5. KINH TIỂU DUYÊN Tôi nghe như vầy: Một thời, đức Phật cùng đông đủ đại chúng Tỳ-kheo một ngàn hai trăm năm mươi v j, đều ngự tại giảng đường Lộc Mầu, trong vườn Thanh Tín, thuộc nước Xá-vệ. * Lúc đó, có hai người Bà-la-môn tên là Bà-tât-tra và Bà-la-đọa đem lòng tin vững chắc đi đến chỗ Phật ngự, cầu xin xuất gia hành đạo. Bấy giờ, đức Thế Tôn rời khỏi tịnh thất và đi kinh hành thong thả ở trên giảng đường. Khi Bà-tất-tra vừa trông thấy Phật đang đi kinh hành, ông vội vàng tìm đến Bà-la-đọa và hỏi: "Ngươi có biết không, nay đức Như Lai đã rời khỏi tinh thất và đang đi kinh hành trên giảng đường. Vậy, chúng ta có thể cùng đến chỗ Thế Tôn để nghe đức Như Lai có dạy điều gì kh6ng?" Khi Bà-la-đọa nghe xong lời này, liền cùng nhau đến chỗ Thế Tôn, đầu mặt đảnh lễ chân Phật và theo Phật đi kinh hành. Lúc ấy, đức Thế Tôn hỏi Bà-la-môn: Hai người các ông vốn sanh trưởng trong dòng Bà-la-môn, nay đem lòng tin vững chác muôn xuất gia tu hành ở trong giáo pháp của Ta phải không? Thưa phải! Phật dạy: Nay các ông xin xuất gia học đạo ở trong giáo pháp của Ta thì các ông đâu tránh khỏi sự hiềm trách của các Bà-la-môn? Vâng! Đúng như thế, nhờ đại ân của Phật cho chúng tôi xuất gia tu hành thì chắc chắn sẽ bị các Bà-la-môn khác hiềm trách chúng tôi. Họ lấy gì để hiềm trách các ông? Họ nói: "Dòng Bà-la-môn ta là tối cao bậc nhất, còn các dòng họ khác là thấp hèn; dòng họ ta trong sạch, dòng họ khác tối tăm; dòng Bà-la-môn ta xuất hiện từ Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, hiện tại thanh tịnh, về sau cũng thanh tinh. Các người vì lẽ gì từ bỏ dòng họ thanh tịnh mà vào trong giáo pháp khác của Cù-đàm?^, Bạch Thế Tôn, những người kia thấy trong giáo pháp của Phật xuất gia tu đạo, dùng lời nói như thế mà trách chúng tôi. Phật dạy: Này Bà-tất-tra, ngươi hãy xem những người đó thật ngu si không biết, giông như câm thú mới dôi trá tự xưng: "Dòng Bà-la-môn là tôi cao bậc nhát, dòng họ khác là thấp hèn; dòng họ Bà-la-môn trong sạch, dòng họ khác tối tăm;

dòng Bà-la-môn ta xuất hiện từ Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, hiện tại thanh tịnh, về sau cũng thanh tịnh.,, Này Bà-tât-tra, nay trong đạo chân chánh vô thượng của Ta, không cân tự thị về dòng họ, không có tâm niệm ngã mạn, kiêu căng tự thị. Pháp the gian càn những thứ đó, trái lại giáo pháp Ta chẳng cần. Nếu có những Sa-môn, Bà- la-môn nào lòng đầy tự thị về dòng họ, tâm ôm chặt kiêu căng, ngã mạn thì ở trong giáo pháp của Ta suốt đời không thể chứng được đạo vô thượng. Ngược lại, nếu họ có thể từ bỏ lòng tự thị về dòng họ, đồng thời diệt trừ tâm kiêu căng, ngã mạn thì ở trong giáo pháp của Ta mới có thê thành đạo chứng quả và có thê lãnh thọ Chánh pháp. Thói thường, người đời rất gớm ghét hạ lưu nhưng giáo pháp của Ta thì không như thế. Này Bà-tât-tra, có bôn chủng tánh, gôm cả những người vừa thiện vừa ác sống lẫn lộn với nhau, vừa được người trí khen ngợi, đồng thời cũng vừa bị người trí chê bai. Bốn chủng tánh là: (l) Sát-đế-lợi; (2) Bà-la-môn; (3) Cư sĩ; (4) Thủ-đà-la. Này Bà-tât-tra, chác ngươi đã từng nghe trong dòng Sát-đê-lợi có kẻ sát sanh, trộm cướp, tà dâm, nói dối, nói hai chiều, nói độc ác, nói thêm bớt, xan tham, tật đố và tà kiến. Và trong dòng

Bà-la-môn, Cư si, Thủ-đà-la cũng đều có lẫn lộn đủ hạng người làm mười điều ác như thế. Này Bà-tất-tra, phàm hành động bất thiện thì tất nhiên có quả báo bất thiện, hành động hắc ám tất nhiên có quả báo hắc ám. Nếu giả sử quả báo này chỉ có cho dòng Sát-đế-lợi, Cư si, Thủ-đà-la mà không có cho người dòng Bà-la-môn thì dòng Bà-la-môn mới được tự xưng: "Dòng Bà-la-môn là tối cao bậc nhất, còn các dòng khác thì thấp hèn; dòng ta trong sáng, dòng khác tối tăm; dòng Bà-la-môn ta xuất hiện từ Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, hiện tại thanh tịnh, về sau cũng thanh tịnh/9 Này Bà-tất-tra, giả sử hành động bất thiện tất nhiên có quả báo bất thiện, hành động tối tăm tất nhiên có quả báo tối tăm, hẳn là đối với dòng Bà- la-môn, Cư sĩ, Thủ-đà-la thì Bà-la-mon không được riêng xưng: "Dòng ta là thanh tịnh bậc nhất.” Này Bà-tất-tra, nếu trong dòng Sát-đế"lợi có người không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối, không nói hai chiều, không nói độc ác, không nói thêm bớt, không xan tham, không tật đố và không tà kiến, đồng thời trong dòng Bà-la-môn, Cư si, Thủ-đà-la cũng đều có người tu thập thiện như thế, phàm hành động thiện tất nhiên có quả báo thiện, hành động trong sáng tất nhiên có quả báo trong sáng. Giả sử quả báo này chỉ có đoi với dòng Bà-la-môn mà không có đối với dòng Sát-đế-lợi, Cư si, Thủ-đà-la thì dòng Bà-la-môn mới được tự xưng là: "Dòng ta thanh tịnh bậc nhất.” Giả sử bốn chủng tánh trên đều có quả báo này thì những Bà-la-môn không được riêng xưng là: "Dòng ta thanh tịnh bậc nhất.,, Này Bà-tất-tra, hiện nay, ai ai cũng thấy dòng Bà-la-môn cũng có cưới vợ, gả chồng và sanh sản như người thường không khác, thế mà họ dám dối trá tự

xưng: “Ta là dòng Phạm thiên, sanh ra từ miệng Phạm thiên, hiện tại thanh tịnh, về sau cũng thanh tjnh." Này Bà-tất-tra, nay ngươi phải biết, hàng đệ tử của Ta ngày nay dòng họ không đồng, chỗ sanh đều khác nhau và hiện ở trong giáo pháp Ta, xuất gia tu đạo. Nêu có người hỏi ông thuộc dòng họ nào? Nên đáp với họ: "Ta là con Sa-môn dòng họ Thích", cũng có thể tự xưng: "Ta là dòng Sa-môn, đích thân từ miệng Phật sanh ra, từ pháp Phật hóa sanh, hiện tại thanh tịnh, về sau cũng thanh tinh." Tại sao? Vì danh từ Đại Phạm tức là tôn hiệu của Như Lai. Như Lai là con mat của thê gian, là trí tuệ của thê gian, là pháp của thê gian, là Phạm của thế gian, là Pháp luân của thế gian, là Cam lồ của thế gian, là Pháp chủ của thế gian. Này Bà-tất-tra, nếu như trong dòng Sát-đế-lợi, có người hết lòng tin Phật, đức Như Lai là bậc Chí Chân, Đẳng Chánh Giác, đầy đủ mười hiệu; hết lòng tin pháp, tin pháp của Như Lai vi diệu thanh tịnh, hiện tại có thể tu hành theo được, pháp ấy nói ra không hạn cuộc bởi thời gian, chỉ rõ chỗ ách yếu của Niết-bàn và chỉ có người trí mới thấy rõ, không phải kẻ phàm phu ngu si mà có thể thấu rõ được giáo pháp này; và hết lòng tin Tăng, tin Tăng là đệ tử chân thật của Phật, tánh thiện chát trực, thành tựu đạo quả, là quyên thuộc, đệ tử chân thật của Phật thì pháp này cũng thành tựu được gọi chung là thành tựu vê giới, vê định, vê tuệ, giải thoát và giải thoát tri kiên. Đông hướng tới Tu- đà-hoàn thì chứng quả Tu-đà-hoàn, hướng tới Tư-đà-hàm thì chứng quả Tư- đà-hàm, hướng tới A-na-hàm thì chứng quả A-na-hàm? hướng tới A-la-hán thì chứng quả A-la-hán, đó là bốn đôi tám bậc, là chúng đệ tử của Như Lai. Chúng ấy đáng tôn kính, là ruộng phước của thế gian, xứng đáng thọ sự cúng dường của người, và hết lòng tin giới, thánh giới đầy đủ không thiếu sót,

không tỳ vết, cũng không đốm dơ5 được người trí ngợi khen, đầy đủ tánh chất thiện lành và tịch tịnh. Này Bà-tất-tra, các dòng Bà-la-môn, Cư sĩ, Thủ-đà-la cũng nên hết lòng như thế mà tin vào Phật, tin Pháp, tin Tăng và thành tựu Thánh giới. Này Bà-tất-tra, trong dòng Sát-đế-lợi cũng có người cúng dường, cung kính, lễ bái A-la-hán và dòng Bà-la-môn, Cư sĩ, Thủ-đà-la cũng đều cúng dường, cung kính, lễ bái A-la-hán. Phật bảo Bà-tất-tra: -Nay dòng họ Thích của Ta cũng phụng sự, lễ kính Vua Ba-tư-nặc, Vua Ba-tư-nặc cũng đến cúng dường, lễ kính Ta, nhà vua không nghĩ rằng: "Sa-môn Cù-đàm sanh trưởng trong dòng hào tộc, còn dòng họ ta thì thấp kém. Sa-môn Cù-đàm xuất thân từ gia đình rất giàu c6, oai đức lớn, còn ta thì sanh trưởng trong gia đình bần cùng, ti tiện, quê mùa, cho nên ta phải đến cúng dường, kính lễ Như Lai." Vua Ba-tư-nặc nhờ quán thấy được sự trong sáng của giáo pháp mà biết rõ được chân ngụy, cho nên mới sanh lòng tin thanh tịnh và đến kính lễ, cúng dường Như Lai.

112 KINH TRƯỜNG A-HÀM

Này Bà-tất-tra, Ta sẽ vì ông nói rõ bản duyên của bốn dòng họ trên: Đen khi kiếp thỉ chung của trời đất tận hoại, chúng sanh mạng chung, đều sanh lên cõi trời Quang Âm, tự nhiên mà hóa sanh, ở đấy họ sống bằng niệm lực trên thân tự phát ra ánh sáng, có thần túc, bay trên hư không. Sau đó, cõi đất này biến hết thành nước tràn ngập khắp nơi. Chính lúc đó, không còn mặt trời, mặt trăng, tinh tú, không còn ngày đêm, năm tháng, chỉ có vùng tối tăm rộng lớn. Sau đó biến nước này thành trời đất, các vi trời Quang Âm, đến lúc hết phúc, mạng chung và trở lại sanh xuông đó. Tuy là sanh xuông đó nhưng vân còn sông băng niệm lực, có thân túc bay trên hư không, thân tự chiêu ánh sáng, họ sông ở đó một thời gian khá lâu và ai nấy đều tự xưng: "Chúng sanh, chúng sanh." Sau đó, trong cõi đất này, có dòng suối ngọt trào ra giống như tô mật, thế rồi các vị thiên mới đến kia, thiên tính còn hời hợt, khi thấy dòng suối này thì họ thầm nghĩ: "Đây là vật gì, ta hãy nếm thử!" Họ liền nhúng tay vào suối để nếm thít, và nêm vài ba lân như thê, biêt được vi ngọt của nước ây, họ mới lây tay bốc ăn, và ăn một cách say mê, không biết chán. Thế rồi, các chúng sanh khác cũng bắt chước bốc ăn5 họ ăn vài ba lần như thế thì biết được vị ngon của suối, và tiếp tục ăn mãi không thôi, do đó thân họ trở thành thô tháp, cơ nhục cứng cáp, mất cả sắc đẹp tuyệt diệu của trời; đồng thời không còn thần túc, phải đi trên đất, và ánh sáng trên thân cũng mất. Cả trời đất lúc đó đều tối tăm. Này Bà-tất-tra nên biết, theo lệ thường, sau khi tối tăm thì có mặt trời, mặt trăng, tinh tú xuất hiện ở trên hư không. Sau đó mới có ngày đêm, tối sáng, tháng năm. Chúng sanh lúc này chỉ ăn mùi đất và sống rất lâu ở thế gian. Trong sô đó, người nào càng ăn nhiêu thì nhan sác càng thô xâu, ngược lại, nêu người nào ăn ít thì nhan sắc vẫn còn tươi đẹp, do đó mới có sự đẹp xấu, đoan chánh phát sanh. Chẳng hạn, người đoan chánh thì sanh tâm kiêu mạn, khinh người xâu xí; trái lại, người thô xâu thì sanh tâm ganh ghét người đoan chánh. Vì thê, chúng sanh mới nảy ra sự tranh cãi và ganh ghét nhau kể từ đấy. Bây giờ, suôi ngọt tự nhiên khô cạn, sau đó cõi đát này lại sanh ra loại nam đất tự nhiên đầy đủ hương vi và màu sắc, thơm tho, tinh khiết và có thể ăn được. Chúng sanh lúc ây lại lây nam đát đó ăn và sông ở thê gian này khá lâu. Trong số đó5 người nào ăn nhiều thì nhan sắc thô xấu. Người nào ăn ít thì nhan sắc còn tươi đẹp. Thế rồi, người đoan chánh sanh tâm kiêu mạn, khinh người thô xấu, ngược

lại, người thô xấu thì sanh tâm ganh ghét người đoan chánh. Do đó, chúng sanh mới nảy ra sự tranh tụng với nhau. Bấy giờ, nấm đất không sanh lại nữa mà sanh một lại nấm đất khác, thô dày, tuy cũng có mùi thơm tho ăn được nhimg không bằng loại trước. Chúng sanh lúc này lại lấy loại nấm đó để ăn và sống khá lâu ở thế gian này. Trong số đó, người nào ăn nhiêu thì nhan sác thô xâu, trái lại, người nào ăn ít thì nhan sác vẫn còn tươi đẹp. Do đó đưa đến tình trạng người đoan chánh khinh kẻ thô xấu, tranh tụng về thị phi mãi với nhau.

5. KINH TIÊU DUYÊN 113

Bây giờ, loại nam ây không còn sanh lại nữa mà sanh ra loại gạo tự nhiên không có trấu cám, loại gạo này đầy đủ những hương vi, màu sắc, thơm tho tinh khiết, có thể ăn được. Thế rồi, chúng sanh lúc đó lại lấy gạo này ăn và sống ở thế gian khá lâu. Sau đó, con trai con gái thân nhau, dần dà có tình dục, đưa đến việc thân nhau và gần nhau. Những chúng sanh khác thấy thế nói: "Việc ngươi làm không đúng, việc ngươi làm không dung/9 Thế rồi, người kia bi trục xuất, sau ba tháng mới cho trò lại. Phật bảo Bà-tất-tra: Những điều trước kia người ta cho là không đúng thì bây giờ người ta cho là đúng và cứ tập quen theo điều không đúng như thế, đến nỗi buonẹ lung tình dục không có thời tiết, do vì hổ thẹn nên họ tạo ra phòng, từ đó, the gian mới có nhà cửa. Theo đà đó, họ quen với điều không dúng, sự dâm dục càng tăng và mới có bào thai sanh ra từ sự bất tịnh, từ đó ở thế gian bắt đầu có bào thai. Khi đó5 chúng sanh trên chỉ ăn lúa gạo tự nhiên, hễ lấy đi bao nhiêu thì lúa lại sanh ra bấy nhiêu, vô cùng vô tận, lúc ấy, trong nhóm chúng sanh trên, lại có người biếng nhác, tự nghĩ thầm: "Nếu sáng ăn sáng lấy, chiều ăn chiều lấy thì quá nhọc công, chi bằng nay ta hãy lấy đủ ăn cho một ngày." Thế rồi, họ liền lấy đủ ăn cho một ngày. Sau đó, bạn bè thấy vậy kêu nhau đi lấy gạo. Kẻ lười đáp: "Tôi đã lấy đủ ăn một ngày, còn ngươi muốn lấy mấy thì tùy y." Những người bạn tự nghĩ: "Người này khôn ngoan thật, đã biết lấy lương thực trước để tích trữ. Ta nay cũng muốn tích trữ lương thực để ăn ba ngày.^, Lập tức họ lấy đủ ăn ba ngày. Khi ấy, những chúng sanh khác đều nói: "Chúng ta hãy cùng đi lấy g@o!" Đáp: "Ta đã lấy lương thực cất đủ ăn cho ba ngày. Còn các ngươi muốn lấy mấy thì tùy ý." Những chúng sanh khác tự nghĩ: "Người này khôn ngoan thật, đã cất lương thực đủ ăn cho ba ngày. Vậy ta hãy bắt chước cất lương thực đủ ăn cho năm ngày." Họ bèn lay lương thực cất đủ ăn cho năm ngày. Cứ như thế, chúng sanh tranh nhau tích trữ lúa gạo làm cho gạo trở nên hư xấu, đồng thời càng sanh trấu cám và khi gặt rồi thì không sanh trở lại như trước. Chúng sanh bất ngờ thấy thế, trong lòng không vui, mới có sự lo lắng, hoanẹ mang và suy nghĩ: "Chúng ta lúc đâu mới sanh chỉ sống bằng niệm lực, có thân túc, bay trên hư không, thân tự chiếu sáng và sống ở thế gian này khá lâu. Sau đó? trong cõi đất này có dòng suối ngọt trào ra giống như tô mật, thơm, ngon ngọt có thê ăn được. Chúng ta lúc đó cùng ăn thức ăn này, ăn một thời gian lâu, nếu người nào ăn nhiều thì nhan sắc thô xấu, người nào ăn ít thì nhan sắc vẫn còn tươi đẹp. Do vì ăn thứ này nên khiến cho chúng ta có sự khác nhau về nhan sắc. Thế rồi, chúng ta mãi ôm lòng tranh tụng, thị phi và ganh ghét lẫn nhau. Lúc đó? dòn^ suối ngọt tự nhiên khô cạn và sau đó cõi đất này tự nhiên sanh ra một loại nam đất, mùi vi đầy đủ thơm ngon có thể ăn được. Khi chúng ta gặp bèn lấy thứ nấm này ăn, nếu người nào ăn nhiều thì

nhan sắc thô xấu, người nào ăn ít thì nhan sắc vẫn còn tươi đẹp. Chúng ta lúc đó mãi ôm lòng tranh tụng, thi phi và ganh ghét lẫn nhau. Khi đó nấm đất không sanh lại nữa,

sau đó lại sanh một loại nam khác, thô dày, cũng thơm ngon và ăn được. Chúng ta thấy lại lấy ăn, nếu người nào ăn nhiều thì nhan sắc thô xấu, người nào ăn ít thì nhan sắc vẫn còn tươi đẹp. Thế rồi, chúng ta lại sanh lòng tranh tụng, thị phi và ganh ghét lẫn nhau. Lúc đó, nam đất không sanh nữa mà lại sanh một loại gạo tự nhiên, không có vỏ trâu. Khi chúng ta gặp loại gạo này lại lây ăn và sông khá lâu ở thế gian. Có người biếng nhác, cạnh tranh nhau tích trữ, do đó gạo trở nên hư xấu và có nhiều trấu, gặt xong, lúa không sanh trở lai?9 Họ không biết phải làm sao! Tức thì họ tự bảo nhau: “Bây giờ, chúng ta nên chia đất ra và cắm nêu làm dấu." Họ liền chia đất ra và cắm nêu làm dấu. Này Bà-tất-tra, do nhân duyên ấy mới phát sanh danh từ ruộng đất. Chúng sanh lúc đó đã cắt ruộng đất, lập ranh giới từng khu riêng biệt nên dần dần họ sanh tâm trộm cắp lúa gạo của nhau. Những chúng sanh khác trông thấy, họ nói: "Việc ngươi làm không đúng, việc ngươi làm không đúng! Ngươi đã có ruộng đất mà còn lấy trộm của người. Từ nay về sau ngươi không được làm như thế nữa." Những chúng sanh kia vẫn trộm cắp mãi, mặc dù những chúng sanh này đã quở trách nhiều lần nhưng hắn vẫn không thôi nên họ lấy tay đánh và tố cáo với mọi ròi: "Người này có ruộng lúa mà lại đi lấy trộm của người khác." Kẻ trộm lại to người đánh mình rằng: "Người này đánh t6i." Khi đó, chúng sanh khác thấy hai người cãi vã nhau thì ưu sầu không vui và nói một cách ảo não: "Chúng sanh càng ác độc nên the gian mới có việc bất thiện phát sanh. Do đó, điêu xâu ác, bát tịnh là nguyên nhân của sanh, già, bệnh, chét và phiên não khổ báo đọa trong ba đường ác. Bởi có ruộng đất riêng nên đưa đến kiện cáo, vậy chúng ta có thể lập lên một người chủ để xử lý việc này: 'Hễ ai đáng bảo hộ thì bảo hộ, ai đáng khiển trách thì khiển trách/ Chúng ta sẽ giảm bớt phần gạo để cung cấp cho họ để họ xử lý việc tranh tụng.” Bấy giờ, họ mới chọn một người trong chúng, có hình vóc cao lớn, dung mạo đoan chánh, có oai đức và bảo: "Ngươi hãy vì chúng tôi mà làm ông chủ bình đẳng hễ ai đáng bảo hộ thì bảo hộ, ai đáng quở trách thì quở trách, ai đáng đuổi đi thì đuổi đi. Chúng tôi sẽ góp gạo cung cấp cho!” Lúc đó, người được chọn nghe nói thế liền nhận lời lên làm chủ để xử đoán việc kiện cáo, còn mọi người thì lo góp gạo cung cấp. Bấy giờ, người chủ ấy lại dùng lời dịu dàng an ủi mọi người và mọi người nghe xong đều vô cùng hoan hỷ và tôn xưng: “Lành thay, Đại vương! Lành thay, Đại vương!" Từ đó, thế gian mới có danh từ vua và do dùng Chánh pháp trị dân nên gọi là Sát-đế-lợi. Lúc đó, thế gian bắt đầu có tên Sát-đế-lợi. Thê roi, trong đám Sát-đê-lợi trên, có người nghĩ như sau: "Nhà là đại hoạn, nhà là gai độc, nay ta thà bỏ nhà đi ở riêng trên núi rừng, đến nơi nhàn tịnh tu hành.” Thế rồi, họ liền bỏ nhà vào trong rừng núi trầm lặng suy tư, đến giờ ăn thì mang bình bát vào làng khất thực, mọi người trông thấy đều vui vẻ cúng dường, hoan hỷ tán thán rằng: uQuý hóa thay, nguôi này có thể bỏ nhà đi ở riêng trên núi rừng, trầm lặng tu dạo, xa lìa mọi điêu ác." Từ đó, trong thế gian mới bắt đầu có thêm Bà-la-môn.

Nhưng trong số Bà-la-môn trên, lại có kẻ không thích nhàn tịnh, tọa thiền và suy tư mà lại vào nhân gian hành nghề đọc tụng và tự nói: “Ta là người không tọa thiền." Lúc đó9 người thế gian mới gọi họ là uBà-la-môn không tọa thin.” Do vì hay đi vào nhân gian nên gọi là "Nhân gian Bàlam6n." Và lúc đó, mới có dòng Bà-la-môn xuất hiện ở đời. Lại trong những chúng sanh trên có người ưa kinh doanh sự nghiệp, chứa nhiều của báu, nhơn đó người ta gọi những người này là "Cu sĩ.59 Ngoài ra, trong số đó có người nhiều kỹ thuật, khéo léo về phần kiến tạo nên thế gian mới bắt đầu có tên 6íThủ-đà-la công xM" Này Bà-tât-tra, nay thê gian có đủ tên giai cáp và hạng thứ năm là chúng Sa-môn. Vì sao? Này Bà-tất-tra? vì trong dòng Sát-đế-lợi hoặc có người tự thấy chán với lối sống của mình nên cạo bỏ râu tóc, mặc pháp y. Từ đó danh từ Sa- môn xuất hiện. Lại trong dòng Bà-la-môn, Cư si, Thủ-đà-la5 hoặc có người tự thấy chán với lối sống của mình nên cạo bỏ râu tóc mặc pháp y tu đạo thì gọi là Sa-môn. Này Bà-tất-tra, người dòng Sát-đế-lợi, nếu họ hành động bất thiện về thân, về khẩu và về ý, khi thân hoại mạng chung nhất định phải thọ quả báo khổ, đồng thời dòng Bà-la-môn, Cư sĩ, Thủ-đà-la nếu họ hành động bất thiện về thân, về khẩu và về ý9 sau khi thân hoại mạng chung tất nhiên cũng phải thọ quả báo khổ như thế. Này Bà-tất-tra? nếu người dòng Sát-đế-lợi mà họ hành thiện về thân, về khâu và vê y, khi thân hoại mạng chung, tát nhiên được hưởng quả báo an vui, đồng thời người dòng Bà-la-môn, Cư si, Thủ-đà-la mà họ hành thiện về thân, về khẩu và về ý thì khi thân hoại mạng chung, tất nhiên họ cũng được hưởng quả báo an vui như thế. Này Bà-tất-tra5 nếu người dòng Sát-đế-lợi mà thực hành hai điều thiện ác về thân, về khẩu và về ý, nhất định sau khi thân hoại mạng chung sẽ thọ quả báo vừa khổ vừa vui. Đồng thời, dòng Bà-la-môn, Cư si, Thủ-đà-la nếu họ thực hành hai điều thiện ác về thân, về khẩu và về ý, khi thân hoại mạng chung tất nhiên cũng thọ quả báo vừa khổ vừa vui như thế. Này Bà-tất-tra, trong dòng Sát-đế-lợi có kẻ cạo bỏ râu tóc, mặc pháp phục tu đạo và tu bảy pháp giác ý, không bao lâu thì thành đạo. Vì sao? Vì những người dòng Sát-đế-lợi đã cạo bỏ râu tóc, mặc pháp phục tu các Phạm hạnh vô thượng, tự mình chứng ngộ ngay trong hiện tại, sanh tử đã hết, Phạm hạnh đã lập, việc làm đã xong, không còn tái sanh thì trong dòng Bà-la-môn, Cư sĩ, Thủ-đà-la nếu có người cạo bỏ râu tóc, mặc pháp phục tu đạo, tu bảy pháp giác ý, không bao lâu được chứng ngộ. Vì sao? Vì những người trong dòng họ trên cũng đã mặc pháp phục, xuất gia tu Phạm hạnh vô thượng, tư mình chứng nệộ ngay trong hiện tại, sanh tử đã chấm dứt, Phạm hạnh đã thành lập, những gì can làm đã làm xong, không còn thọ thân sau.

Này Bà-tất-tra, cả bốn giai cấp trên đều có thể thành tựu về Minh, Hạnh và A-la-hán là bậc nhất trong năm hạng trên. Phật dạy: Này Bàtấttra, Phạm thiên vương có nói bài kệ rằng: Sanh Sát-lợi hơn cả, Nếu xuất gia tu hành, Minh, Hạnh đều thành tựu, Bậc nhất trong thế gian. Phật dạy: Này Bà-tất-tra, Phạm thiên này khéo nói chứ không phải không khéo nói. Bài kệ của Phạm thiên ấy đáng lãnh thọ chứ không phải không đáng lãnh thọ và khi đó Ta liền ấn khả lời nói ấy của Phạm thiên. Tại sao? Vì Ta là đấng Như Lai, Chí Chân, cũng nói nghĩa đó: Sanh Sát-lợi hơn cả, Nếu xuất gia tu hành, Minh, Hạnh đêu thành tựu, Bậc nhát trong thê gian. Khi đức Thế Tôn nói pháp xong,

Bà-tất-tra, Bà-la-đọa liền được Tâm vô lậu giải thoát. Khi Bà-tất-tra, Bà-la-đọa nghe Phật dạy xong, hoan hỷ phụng hành.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.